

آیین‌نامه‌ی اعتبار ویژه‌ی پژوهشی (پروژه‌ی) اعضای هیأت علمی دانشگاه یاسوج

پیشگفتار

هر چند به نسبت تولید خالص ملی سهم بودجه پژوهشی کشور ما بسیار کمتر از کشورهای پیشرفته است، ولی سالانه میلیاردها تومان بودجه دولتی برای انجام کارهای پژوهشی هزینه می‌شود. بنابراین همیشه این نگرانی بیان شده است که بازدهی و کارایی این همه بودجه چه اندازه است؟ بی‌گمان رشد علمی کشور در چند دهه واپسین برآمده از تلاش و کوشش ستایش‌آمیز گروهی بزرگ از پژوهش‌گرهای دانشگاهی است که با بهره‌مندی از همین بودجه‌های ملی توانسته‌اند شایستگی‌ها و توانمندی‌های علمی خود را به خوبی نشان دهند که نمود آن در شمار زیادی از مقاله‌های علمی در مجله‌های معتبر جهانی است. ولی همچنان بخش بسیاری از نیازهای فنی و علمی کشور وارداتی است و کشور ما راه درازی تا رسیدن به جایگاه ارزنده و شایسته جهانی خود در پیوند با فناوری و دانش روز دارد. بنابراین، مدیران کلان‌کوشی امیدوارند که نهاد بزرگ دانشگاهی کشور بتواند کوشندگی‌های پژوهشی خود را به گونه‌ای ساماندهی و راهبری کند که توانمندی‌های ارزنده اعضای هیأت علمی آن در راستای نیازهای بایسته کشور و نیروی پیش‌برنده روند پیشرفت و بالندگی فراگیر و گسترده دگرگونی‌های زیربنایی برای رسیدن به سند چشم‌انداز ۲۰ ساله‌ی کشور باشند. بخشی از این مدیریت در برنامه‌ریزی بودجه پژوهشی دانشگاه‌ها برای بهره‌مندی از توانمندی‌ها و انگیزه‌های کارساز اعضای هیأت علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری دست‌یافتنی است که می‌تواند تا اندازه سازگار با سیاست‌های ملی توسعه علمی کشور، کارگزاری شود.

در همین راستا، بر پایه بخش‌نامه شماره ۳/۱۱۰۴۵۱ مورخ ۱۳۹۰/۰۶/۲۷ معاون پژوهشی و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری درباره آیین‌نامه پژوهانه اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها، کوشندگی‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه یاسوج در چارچوب آیین‌نامه ذیل مدیریت می‌شود و هر سال اعتباری ریالی به هر عضو هیأت علمی دانشگاه برای انجام کوشندگی‌های پژوهشی بر پایه امتیازهای پژوهشی آن‌ها داده می‌شود.

اهداف

(الف) سامان‌دهی اعتبارات پژوهشی دانشگاه در راستای اولویت‌ها و سیاست‌ها پژوهشی کلان‌کوشی و برنامه راهبردی دانشگاه.
(ب) پشتیبانی از نگرش‌های ارزنده و انگیزه‌های والای پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه و تشویق آن‌ها برای انجام هرچه بهتر کارهای پژوهشی.

(ج) فراهم کردن انگیزه و امید به انجام پژوهش‌های برنامه‌ریزی شده گروهی برای تولید دانش بنیادی و کاربردی در راستای نیازهای برتر کشور و بالابردن جایگاه علمی دانشگاه یاسوج و کشور در میان بنگاه‌های علمی-پژوهشی معتبر منطقه‌ای و جهانی.

(د) فراهم کردن زمینه رقابت‌های سالم برای پرورش و پشتیبانی از توانمندی‌ها و انگیزه‌های علمی اعضای هیأت علمی در راستای کوشندگی‌های برتر پژوهشی.

(ه) بالابردن میزان بهره‌مندی از توانمندی‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی در راستای افزایش کارایی و بهره‌وری از منابع مالی پژوهشی دانشگاه با هدف سازگار کردن کوشندگی‌های پژوهشی دانشگاه با برنامه‌ها و سیاست‌های پژوهشی کلان ملی.

(و) آشکارنمایی و آسان‌سازی روند کوشندگی‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی و دانشجویان تحت راهنمایی و مشاوره آن‌ها.
(ز) فراهم ساختن انگیزه‌ها و پشتیبانی از همکاری‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی دانشگاه با سازمان‌ها، بنگاه‌ها، نهادها و دستگاه‌های بیرون از دانشگاه.

شیوه‌نامه اجرایی

ماده ۱- همه اعضای هیأت علمی طرح سربازی، قراردادی، پیمانی، رسمی آزمایشی و رسمی قطعی دانشگاه می‌توانند از اعتبار ویژه پژوهشی بهره‌مند شوند.

ماده ۲- مبلغ اعتبار ویژه پژوهشی هر سال از محل اعتبارات پژوهشی دانشگاه فراهم خواهد شد. میزان اعتبار و سهم کل اعتبار ویژه پژوهشی اعضای هیأت علمی هر سال به وسیله شورای پژوهشی دانشگاه، به میزان ۳۵ تا ۵۰ درصد کل اعتبار پژوهشی دانشگاه، تعیین خواهد شد.

ماده ۳- هر عضو هیأت علمی می‌تواند اعتبار ویژه پژوهشی خود را برای موارد ذیل هزینه کند:

بند ۱-۳- انجام طرح‌های پژوهشی درون دانشگاهی برابر شیوه‌نامه‌ی طرح‌های پژوهشی دانشگاه یاسوج.

بند ۲-۳- هزینه ساخت و ثبت اختراع و اکتشاف برابر شیوه‌نامه‌ی دانشگاه.

بند ۳-۳- شرکت در همایش‌های درون و برون کشوری برابر شیوه‌نامه شرکت اعضای هیأت علمی دانشگاه یاسوج در همایش‌ها.

بند ۴-۳- خرید کتاب‌های تخصصی، نشریات علمی تخصصی معتبر، نرم‌افزارهای تخصصی، قطعات و تجهیزات جانبی کامپیوتر، عضویت در پایگاه‌های علمی معتبر و هزینه چاپ و ویرایش مقاله در نشریات علمی تخصصی روی هم تا ۱۰ درصد اعتبار ویژه پژوهشی هر سال عضو هیأت علمی و برابر شیوه‌نامه دانشگاه درباره این موارد.

بند ۵-۳- پرداخت حق عضویت در مجامع علمی و هزینه شرکت در کارگاه‌های آموزشی و سایر سفرهای علمی کوتاه مدت روی هم تا ۵ درصد اعتبار ویژه پژوهشی هر سال عضو هیأت علمی و برابر شیوه‌نامه دانشگاه یاسوج در این موارد.

بند ۶-۳- پرداخت کارمزد پژوهشی به دانشجویان دانشگاه یاسوج که جدای از طرح‌های پژوهشی، همانند دستیار پژوهشی و صرفاً در انجام کارهای پژوهشی با عضو هیأت علمی همکاری می‌کنند، روی هم تا ۵ درصد اعتبار ویژه پژوهشی هر سال عضو هیأت علمی و برابر شیوه‌نامه دانشگاه یاسوج در این مورد.

تبصره‌ی ماده‌ی ۳: سایر بودجه‌ها و هزینه‌های پژوهشی در دانشگاه مانند هزینه فرصت مطالعاتی (کوتاه مدت و بلندمدت) اعضای هیأت علمی، تشویقی مقالات، هزینه شرکت دانشجویان در همایش‌ها، هزینه چاپ و نشر کتاب، هزینه راه‌اندازی مجلات و هرگونه کار پژوهشی که در بندهای ۱-۳ تا ۷-۳ آورده نشده است، جدای از اعتبار ویژه پژوهشی اعضای هیأت علمی و برابر قوانین، مقررات، آیین‌نامه‌ها و شیوه‌نامه‌های دانشگاه فراهم خواهد شد.

ماده ۴- گروهی از اعضای هیأت علمی می‌توانند بخشی یا همه اعتبار ویژه پژوهشی خود را روی هم در یک طرح پژوهشی گروهی هزینه کنند.

ماده ۵- گروهی از اعضای هیأت علمی می‌توانند بخشی یا همه اعتبار ویژه پژوهشی خود را روی هم برای خرید دستگاه یا ابزار آزمایشگاهی (با کاربرد پژوهشی) و راه‌اندازی آزمایشگاه پژوهشی در دانشگاه، برابر شیوه‌نامه دانشگاه در این موارد هزینه نمایند.

ماده ۶- سهم اعتبار ویژه پژوهشی هر عضو هیأت علمی برای هر یک سال بر پایه امتیازهای پژوهشی او در یک سال آموزشی گذشته (از ۱ مهرماه تا ۳۱ شهریورماه) محاسبه می‌شود.

ماده ۷- محاسبه امتیازهای پژوهشی برای اعتبار ویژه پژوهشی بر پایه بند ۳ آیین‌نامه ارتقا و برابر جدول پیوست این آیین‌نامه انجام می‌شود.

ماده ۸- به هر نفر هیأت علمی که عضو قطب علمی مصوب وزارت علوم در دانشگاه یاسوج باشد، اعتباری ریالی برابر با ۴۰ درصد مبلغ پایه اعتبار ویژه پژوهشی، به اعتبار ویژه پژوهشی آن افزوده خواهد شد. چگونگی هزینه کرد این مبلغ تشویقی برابر همین آیین‌نامه است.

ماده ۹- به هر طرح پژوهشی کاربردی برجسته ملی (برابر تعریف آیین نامه ارتقا)، که دانشگاه یاسوج بر پایه موافقت نامه رسمی نهاد کارگزار آن طرح است، و عضو هیأت علمی دانشگاه مجری مسئول آن است، اعتباری تشویقی برابر ۴۰ درصد مبلغ پایه اعتبار ویژه پژوهشی داده خواهد شد. چگونگی هزینه کرد این مبلغ تشویقی برابر همین آیین نامه است.

تبصره‌ی ماده‌ی ۹: چنانچه مجری و همکاران چنین طرح‌هایی چند عضو هیأت علمی باشند، این درصد بر پایه درصد سهم‌بندی امتیازات آیین نامه ارتقا، میان آن‌ها تقسیم خواهد شد، به گونه‌ای که سهم همه آن‌ها روی هم برابر ۴۰ درصد شود (برای نمونه، اگر طرح یک نفر مجری و یک نفر همکار داشته باشد، سهم مجری برابر $\frac{90}{150} \times 40$ و سهم همکار برابر با $\frac{60}{150} \times 40$ درصد خواهد بود).

ماده ۱۰- به هر عضو هیأت علمی دانشگاه یاسوج که طرح (یا طرح‌های) پژوهشی برون دانشگاهی دارد و دانشگاه از بابت آن طرح (یا طرح‌ها) مبلغی تحت عنوان بالاسری دریافت می‌کند، اعتباری ریالی برابر با ۳۰ درصد از مبلغ بالاسری هر طرح، به اعتبار ویژه پژوهشی عضو هیأت علمی مجری طرح افزوده می‌شود. چگونگی هزینه کرد این مبلغ تشویقی برابر همین آیین نامه است.

تبصره‌ی ماده‌ی ۱۰: چنانچه همکار چنین طرحی از اعضای هیأت علمی دانشگاه یاسوج باشد، سهم مجری و همکار طرح پژوهشی از ۳۰ درصد تشویقی این ماده برابر تبصره‌ی ماده‌ی ۱۲ محاسبه خواهد شد.

ماده ۱۱- میزان اعتبار ویژه پژوهشی هر عضو هیأت علمی در هر سال با فرمول زیر محاسبه می‌شود:

$$(a) \times (\text{مجموع امتیازهای پژوهشی عضو هیأت علمی در یک سال}) + (\text{مبلغ پایه}) = \text{مبلغ اعتبار ویژه پژوهشی هر عضو هیأت علمی (ریال)}$$

بند ۱۱-۱- «مبلغ پایه» کمترین مبلغ اعتبار ویژه پژوهشی است که به هر عضو هیأت علمی خواهان اعتبار ویژه پژوهشی، جدای از امتیاز پژوهشی آن، داده می‌شود و برای هر سال به وسیله شورای پژوهشی دانشگاه تعیین می‌شود.

بند ۱۱-۲- اندازه ریالی «a» در هر سال با فرمول زیر محاسبه می‌شود:

$$a (\text{ریال}) = \frac{(\text{سهم ریالی اعتبار ویژه پژوهشی دانشگاه از کل بودجه‌ی پژوهشی دانشگاه در آن سال پس از کم کردن همه‌ی مبلغ پایه})}{(\text{شمار اعضای هیأت علمی درخواست کننده اعتبار}) \times (\text{میانگین امتیاز اعضای هیأت علمی درخواست کننده اعتبار})^{1/75}}$$

تبصره ماده‌ی ۱۱-۲: «همه‌ی مبلغ پایه» برابر است با: «مبلغ پایه برای هر عضو هیأت علمی $\times$ شمار اعضای هیأت علمی درخواست کننده اعتبار ویژه پژوهشی»

ماده ۱۲- عضو هیأت علمی بایستی تا ۳۰ مهرماه هر سال درخواست اعتبار ویژه پژوهشی خود را به همراه مستندات و مدارک به گروه آموزشی تحویل دهد. گروه پس از بررسی و ارزیابی درخواست‌ها، آن‌ها را تا ۱۵ آبان‌ماه به معاونت پژوهشی دانشکده تحویل دهد. معاونت پژوهشی دانشکده پس از بررسی و ارزیابی درخواست‌ها، آن‌ها را تا ۳۰ آبان‌ماه به معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه تحویل نماید. معاونت پژوهشی و فناوری دانشگاه درخواست‌ها را بررسی و ارزیابی کرده و تا ۳۰ آذرماه اعتبار ویژه پژوهشی هر عضو هیأت علمی را به دانشکده‌ی او اعلام نماید.

ماده ۱۳- میزان اعتبار پژوهشی برای تمام اعضای هیأت علمی تنها براساس امتیاز پژوهشی مطابق شیوه نامه پژوهانه می باشد و در صورتی که یک عضو هیأت علمی برای انجام طرح پژوهشی کاربردی خود نیاز به خرید تجهیزات آزمایشگاهی داشته باشد می‌تواند با شرایط ذیل، پژوهانه تجهیزات آزمایشگاهی دریافت نماید.

بند ۱۳-۱- پژوهانه تجهیزات آزمایشگاهی، یکبار در سال، پس از تصویب پیشنهادیه طرح (که فرآیند آن در شیوه نامه طرح‌ها مشخص گردیده است) تا حداکثر معادل مبلغ پژوهانه پژوهشی مجری یا مجریان طرح قابل محاسبه و پرداخت می باشد.

بند ۱۳-۲- تجهیزات آزمایشگاهی پیش‌بینی شده در طرح می‌باید در اجرای طرح پژوهشی پیشنهادی ضروری باشد.

بند ۱۳-۳- تجميع پژوهانه تجهيزات آزمایشگاهی تنها برای آن عده از اعضای هیأت علمی که تجهيزات مورد درخواستشان مرتبط با رشته تخصصی آنها باشد امکان پذیر است.

بند ۱۳-۴- مرتبط بودن دستگاه با رشته تخصصی فرد یا افراد می باید به تأیید مدیر یا مدیران گروه مربوط برسد.

بند ۱۳-۵- پژوهانه تجهيزات آزمایشگاهی دریافتی با تسویه حساب طرح مصوب (براساس شیوه نامه موجود) تسویه می شود.

تبصره بند ۱۳-۱: اعتبار پژوهانه تجهيزات آزمایشگاهی هر سال به میزان ۳۰ درصد اعتبار پژوهانه (ماده ۲) تعیین خواهد شد.

ماده ۱۴- پرداخت مبلغ اعتبار ویژه پژوهشی به صورت اعتباری برابر شیوه نامه‌های پژوهشی دانشگاه در هر مورد می باشد.

بند ۱۴-۱- دریافت پیش‌پرداخت از محل اعتبار ویژه پژوهشی با درخواست عضو هیأت علمی به میزان مبلغ پایه اعتبار پژوهشی امکان پذیر است و فرصت تسویه حساب ۱۰ ماه پس از دریافت این مبلغ پیش پرداخت می باشد.

بند ۱۴-۲- مهلت تسویه حساب سایر پرداخت‌ها (یا پیش‌پرداخت‌ها) از محل اعتبار ویژه پژوهشی برابر مهلت تعیین شده در شیوه‌نامه‌های پژوهشی دانشگاه برای انجام طرح‌های پژوهشی، شرکت در همایش‌ها، خرید دستگاه، هزینه خدمات آزمایشگاهی و هزینه خرید مواد است.

ماده ۱۵- بازه زمانی برای بهره‌مندی از اعتبار ویژه پژوهشی (تخصیص اعتبار)، به مدت دو سال از یکم دی ماه هر سال تا ۳۰ آذرماه دو سال بعد است.

ماده ۱۶- تصویب: آئین نامه اعتبار ویژه پژوهشی (پژوهانه) مشتمل بر شانزده ماده، پانزده بند و پنج تبصره، در تاریخ ۱۳۹۲/۱۲/۲۰ به تصویب هیأت رئیسه دانشگاه یاسوج رسیده است.

"پیوست"

امتیازهای پژوهشی برای محاسبه اعتبار ویژه پژوهشی اعضای هیأت علمی مصوب ۱۳۹۲/۱۱ شورای پژوهشی دانشگاه

حداکثر امتیاز در هر موضوع	حداکثر امتیاز در واحد کار یا ترم	بند
	۲ تا ۷	۳-۱- مقاله علمی - پژوهشی منتشر شده در مجلات علمی و پژوهشی معتبر داخلی و خارجی
	۱ تا ۵	۳-۲- مقاله علمی - مروری
	۱ تا ۴	۳-۳- مقاله علمی - ترویجی و نقد چاپ شده و مقاله پژوهشی در دائره المعارف
۶	۱ تا ۲	۳-۴- مقاله علمی کامل داوری شده در مجموعه مقالات یا مجلات همایش های علمی معتبر
۳	۰/۵ تا ۱	۳-۵- خلاصه مقاله علمی در مجموعه مقالات همایش های علمی معتبر
۵	۱	۳-۶-۱- مقاله علمی صددرصد مستخرج از رساله/ پایان نامه (بدون نام دانشگاه یاسوج)
۵	۲	۳-۶-۲- مقاله علمی صددرصد مستخرج از رساله/ پایان نامه (دارای نام دانشگاه یاسوج)
	۲۰ تا	۳-۷- تولید دانش فنی/ اختراع یا اکتشاف منجر به تولید و تجاری سازی محصول یا فرآیند
	۱ تا ۴	۳-۸- گزارش های علمی طرح های پژوهشی و فناوری که با اجرای آن یکی از معضلات کشور حل شده باشد
	۲ تا ۷	
	۳ تا ۱۴	
۱۰	۱۰ تا	۳-۹- اختراع یا اکتشاف ثبت شده در داخل یا خارج یا نوآوری
۱۲	۱ تا ۲ (به ازای هر ده میلیون تومان)	۳-۱۰- ایجاد ظرفیت فعال در جذب اعتبار پژوهشی (گرنه) داخلی یا بین المللی
۵	۲	۳-۱۱- سایر فعالیت های فناوری (اختراعات و جشنواره)
	۱۵	۳-۱۲- تألیف یا تصنیف کتاب برابر شیوه نامه
۴	برابر شیوه نامه	۳-۱۳-۱- ارزیابی، داوری و نظارت بر فعالیت های پژوهشی، فناوری و نوآوری
۳	برابر شیوه نامه	۳-۱۳-۲- داوری مقاله های علمی-پژوهشی و مقاله های همایش ها
۶	۳	۳-۱۴- تجدید چاپ کتاب تألیفی یا تصنیفی
۶	۲	۳-۱۵- ویرایش علمی کتاب (ویراستاری ادبی و ویراستاری و داوری علمی)
۱۰	۱۰	۳-۱۶- تصحیح انتقادی کتاب معتبر
۴	برابر شیوه نامه	۳-۱۷- کرسی های نظریه پردازی
۵	۵ تا	۳-۱۸- کسب رتبه در جشنواره های ملی و بین المللی مرتبط با حوزه تخصصی
۱۰	۷ تا	۳-۱۹-۱- ترجمه کتاب تخصصی
۴	۲ تا	۳-۱۹-۲- تجدید چاپ ترجمه کتاب تخصصی

شیوه نامه امتیاز بند ۳-۱۳ (امتیاز داوری و نظارت) برابر مصوبه مورخ ۱۳۹۰/۰۸/۲۱ شورای پژوهشی دانشگاه:

الف) ارزیابی، نظارت و داوری طرح های پژوهشی و فناوری و پایان نامه ها (درون و برون دانشگاهی):

- ارزیابی و داوری پیشنهادیه پژوهشی: ۰/۵ امتیاز برابر هر کار
- نظارت بر اجرای طرح های پژوهشی: ۱/۵ امتیاز برای هر کار
- داوری و ارزیابی گزارش پایانی طرح های پژوهشی: ۱/۵ امتیاز برای هر کار
- ارزیابی، داوری و نظارت بر کارهای فناوری: ۱/۵ امتیاز برای هر کار
- داوری پایان نامه کارشناسی ارشد: ۱/۵ امتیاز برای هر کار
- داوری پایان نامه دکترای تخصصی: ۲ امتیاز برای هر کار
- ب) ویراستاری و داوری علمی و ویراستاری ادبی کتاب: ۲ امتیاز برای هر کار
- ج) داوری مقاله های علمی و پژوهشی:

- داوری مقاله چاپ شده در مجلات معتبر علمی و پژوهشی (ISI و ISC): ۱ امتیاز برای هر کار
- داوری مقاله کامل در همایش های معتبر علمی: ۰/۵ امتیاز برای هر کار
- داوری چکیده مقاله در همایش های معتبر علمی: ۰/۲۵ امتیاز برای هر کار